

opusdei.org

Nový cyklus katechéz o Duchu Svätom (1)

Pápež František začal v stredu nový cyklus katechéz. V prvej vysvetlil, že Duch Svätý je ten, kto vedie Cirkev, svoju Nevestu, Boží ľud.

29.05.2024

Pred katechézou zaznelo čítanie z
Knihy Genezis (Gn 1,1-2):

*Na počiatku stvoril Boh nebo a zem.
Zem však bola pustá a prázdna, tma*

bola nad priepastou a Duch Boží sa vznášal nad vodami.

**1. Katechéza z cyklu *Duch a Nevesta. Duch Svätý vedie Boží ľud v ústrety Ježišovi, našej nádeji:*
Duch Boží sa vznášal nad vodami**

Drahí bratia a sestry, dobré ráno!

Dnes, s touto katechézou začíname cyklus zamyslení na tému „*Duch a Nevesta*“, kde nevesta je Cirkev.

„*Duch Svätý vedie Boží ľud k Ježišovi, našej nádeji*“. Prejdeme tromi veľkými etapami dejín spásy: Starým zákonom, Novým zákonom a obdobím Cirkvi. Naš pohľad bude vždy upretý na Ježiša, ktorý je našou nádejou.

V týchto prvých katechézach o Duchu v Starom zákone nebudeme praktizovať „biblickú archeológiu“.

Namiesto toho budeme objavovať, že to, čo je v Starom zákone dané ako prísľub, sa v plnej miere uskutočnilo v Kristovi. Bude to ako sledovať cestu slnka od úsvitu do poludnia.

Začíname prvými dvoma veršami z celej Biblie: Prvé dva verše zo Svätého písma hovoria takto: „Na počiatku stvoril Boh nebo a zem. Zem bola pustá a prázdna, tma bola nad priepasťou a *Duch Boží sa vznášal nad vodami*“ (Gn 1, 1-2). Boží Duch sa nám javí ako tajomná sila, ktorá posúva svet z pôvodného prázdneho, pustého a pochmúrneho stavu do stavu usporiadaného a harmonického. Pretože, Duch Svätý vytvára harmóniu, súlad v živote, harmóniu vo svete. Inými slovami, je to On, kto spôsobuje, že svet prechádza z chaosu do kozmosu, teda zo zmätku do niečoho krásneho a usporiadaného. To je vlastne význam gréckeho slova *kozmos*, ako aj latinského slova *mundus*, teda

niečo krásne, usporiadané, čisté, harmonické, pretože Duch Svätý je harmónia.

Tento ešte nejasný náznak pôsobenia Ducha Svätého vo stvorení sa upresňuje v nasledujúcom zjavení. V jednom žalme čítame: „Pánovým slovom povstali nebesia, *dychom jeho úst* všetky ich voje“ (Ž 33, 6); a opäť: „*Keď zošleš svojho ducha*, sú stvorené a obnovuješ tvárnosť zeme“ (Ž104, 30).

Táto vývojová línia sa stáva veľmi jasnou v Novom zákone, ktorý opisuje zásah Ducha Svätého do nového stvorenia, pričom používa práve tie obrazy, o ktorých čítame v súvislosti so vznikom sveta: holubica, ktorá sa vznáša nad vodami Jordánu pri Ježišovom krste (porov. Mt 3, 16); Ježiš, ktorý vo večeradle dýcha na učeníkov a hovorí: „Prijmite Ducha Svätého“ (Jn 20, 22), tak ako na

začiatku Boh vdýchol Adamovi svoj dych (porov. *Gn* 2, 7).

Apoštol Pavol vnáša do tohto vzťahu medzi *Duchom Svätým a stvorením* nový prvok. Hovorí o celom stvorení, ktoré „vzdychá a zvíja sa v pôrodných bolestiach“ (porov. *Rim* 8, 22). Zvíja sa kvôli človeku, ktorý ho podrobil „otroctvu skazy“ (porov. v. 20 - 21). Je to skutočnosť, ktorá sa nás úzko a dramaticky dotýka. Apoštol vidí príčinu utrpenia stvorenia v skazenosti a hriechu ľudstva, ktorý ho zatiahol do odcudzenia sa Bohu. To zostáva rovnako pravdivé aj dnes, ako to bolo vtedy. Vidíme spúšť, ktorú ľudstvo spôsobilo a naďalej spôsobuje stvorenstvu, najmä tí, ktorí majú väčšiu možnosť využívať jeho zdroje.

Svätý František z Assisi nám ukazuje krásne východisko, cestu ako sa vrátiť k harmónii Ducha: cestu kontemplácie a chvály. Chcel, aby sa zo stvorenia pozdvihol chválospev

na Stvoriteľa. Spomeňme si na „Laudato si', mi Signore...“ (Buď pochválený, môj Pane - pozn. prekladateľa), na túto pieseň Františka z Assisi..

Istý žalm hovorí takto: „*Nebesia rozprávajú o sláve Boha*“ (18, 2), ale potrebujú muža a ženu, aby dali hlas tomuto svojmu nemému volaniu. A v speve „*Svätý*“ v omši zakaždým opakujeme: „Plné sú nebesia i zem tvojej slávy“. Sú ňou takpovediac „v požehnanom stave“, ale potrebujú ruky dobrej pôrodnej asistentky, ktorá by túto ich chválu priviedla na svetlo. Naším povolaním vo svete, pripomína nám opäť Pavol, je byť „*chválou jeho slávy*“ (Ef 1, 12). Znamená to uprednostniť radosť z kontemplácie pred radosťou z vlastníctva. A nikto sa neradoval zo stvorenia viac ako František z Assisi, ktorý nechcel žiadne z nich vlastniť.

Bratia a sestry, Duch Svätý, ktorý na začiatku premenil chaos na kozmos, pôsobí na to, aby túto premenu uskutočnil v každom človeku.

Prostredníctvom proroka Ezechiela Boh sľubuje: „*Dám vám nové srdce a vložím do vás nového Ducha... Svojho ducha vložím do vášho vnútra*“ (Ez 36, 26-27). Pretože naše srdce sa podobá tej puste, temnej priepasti z prvých veršov knihy Genezis. Miešajú sa v ňom protikladné pocity a túžby: telesné a duchovné. Všetci sme v istom zmysle tým „vnútorne rozdeleným kráľovstvom“, o ktorom hovorí Ježiš v evanjeliu (porov. Mk 3, 24). Môžeme povedať, že okolo nás je vonkajší chaos - spoločenský a politický chaos. Pomyslime na vojny, pomyslime na mnoho detí, ktoré nemajú čo jesť, na veľa sociálnych nespravodlivostí, toto je vonkajší chaos. Ale je aj vnútorný chaos vo vnútri každého z nás. Ten prvý sa nedá vyliečiť, kým nezačneme uzdravovať ten druhý! Bratia a sestry,

snažme sa, aby sa náš vnútorný
zmätok stal jasnosťou Ducha
Svätého: je to Božia moc, ktorá to
robí, a my otvárajme svoje srdcia,
aby to On mohol robiť.

Nech v nás táto úvaha vzbudí túžbu
zakúsiť Ducha Stvoriteľa. Už viac ako
tisícročie nám Cirkev kladie na pery
zvolanie, aby sme ho prosili: „*Veni
creator Spiritus!*“, Príď, Duchu
Stvoriteľu! Navštív naše mysle. Naplň
srdcia, ktoré si stvoril, nebeskou
milosťou“.

Prosme Ducha Svätého, aby k nám
prišiel a urobil z nás nových ľudí s
novosťou Ducha. Ďakujem.

.....

Preklad Slovenská redakcia
Vatikánskeho rozhlasu – Vatican
News, Andrej Klapka, Martin
Jarábek.

Prevzaté z: [https://
www.vaticannews.va/sk/...](https://www.vaticannews.va/sk/...)

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sk-sk/article/novy-cyklus-katechez-o-
duchu-svatom/](https://opusdei.org/sk-sk/article/novy-cyklus-katechez-o-
duchu-svatom/) (18.02.2026)